

Pestprotocol 2022-2023

Wat is pesten?

Pesten vindt overal plaats. Helaas behoort pesten tot gedrag dat door alle tijden en overal op de wereld is terug te vinden. Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen **pesten** en **plagen**. Bij **plagen** is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten.

We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontgaat een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan.

Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Activiteiten om pesten te voorkomen

- 🧠 Aan het begin van het schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan regels en afspraken op school (kapstokregels) en aan het pestprotocol.
- 🧠 Aan het begin van het schooljaar besteden wij aandacht aan een positieve groepsvorming.
- 🧠 Op school gebruiken we de methode: “De vreedzame School”, dit is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het ziet de klas en school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen.
- 🧠 Er wordt gestreefd naar een goed pedagogisch klimaat, waarin veiligheid centraal staat.
- 🧠 Op Westwijzer wordt er regelmatig tijd besteed aan samenwerkend leren. Dit zijn werkvormen waarbij de sociale verantwoordelijkheid bevorderd wordt.
- 🧠 Westwijzer beschikt over een sociaal/emotioneel leerlingvolgsysteem ZIEN, waardoor er eerder zicht is op kinderen die de kans lopen om gepest te worden of pestgedrag kunnen gaan vertonen. Daardoor kan er preventief ingegrepen worden. ZIEN zal worden vervangen in dit schooljaar.

- De leerkrachten van Westwijzer gaan respectvol met elkaar en de leerlingen om. Zij hebben hierin een voorbeeldfunctie.
- De leerlingenraad heeft hierin ook een voorbeeldfunctie, bij geen goed voorbeeldgedrag volgt verwijdering uit de leerlingenraad.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Als er dan toch gepest wordt

Belangrijke elementen van de vreedzame school aanpak zijn: geen schuld, verwijten of straf, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen. In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

- Gesprek met het gepeste kind.** De leerkracht (of de mentor) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen.
- Gesprek met de steungroep.** Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
- Tweede gesprek met de gepeste.** Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.
- Tweede gesprek met de steungroep.** Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.
- Ouders van de gepeste leerling, de pester en evt. meelopers** worden op school uitgenodigd om samen in gesprek te gaan en te komen tot een oplossing.

Ouders van de zwijgende middengroep/meelopers kunnen zich bij de leerkracht melden als zij van hun kind horen dat er een kind gepest wordt.

We proberen een klimaat te creëren waar gesproken mag worden over deze vervelende gebeurtenissen.

Gedrag	Sanctie	Door wie
Enmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels. Denk aan opstokers.	Leerkracht die bij de situatie aanwezig was.
Pesten blijft toch doorgaan	In gesprek gaan met de pester en de gepeste. Een passende consequentie voor de pester bedenken. Ouders worden op de hoogte gesteld.	Anti-pestcoördinator en interne begeleider worden op de hoogte gesteld van het probleem.

Pesten blijft toch doorgaan	Nogmaals gesprek met ouders. Afspraken over gewenst gedrag worden schriftelijk vastgelegd en getekend. Consequentie gaat door.	Anti-pestcoördinator, interne begeleider en ouders.
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Consequentie die voor een tijdsduur geldt en aangehouden wordt. Allerlaatste sanctie: schorsen en verwijderen	Directie, intern begeleider Directie en bestuurder

Veilig internet gebruik

Een Internetprotocol op school

Wij zijn er ons van bewust dat de kinderen opgroeien in een Mediawijze wereld, waarin het internet niet meer weg te denken is. Het is daarom van belang dat wij als school, maar ook ouders, onze kinderen leren hoe ze hier bewust mee om kunnen gaan. Hoe kunnen we ze dit leren? Wat moeten ze hier over te weten?

Waarom internet?

Kinderen maken gebruik van Internet ter verrijking van het onderwijs: om informatie te zoeken, contacten te leggen met kinderen van andere scholen en deskundigen te kunnen raadplegen. De software die we op Westwijzer gebruiken, verwijst meer en meer naar Internetsites voor aanvullend, actueel of alternatief materiaal. Internetactiviteiten zijn hiermee steeds meer ondersteunend bij de methodes en leergangen. De software bij methodes kan/moet steeds vaker door kinderen via Internet benaderd worden.

Gedragsafspraken voor de leerling

Voordat leerlingen op een mobile device (laptop, iPad, mobiele telefoon, etc.) aan de slag gaan, moeten zij op de hoogte zijn van de volgende afspraken:

- ✓ Ik mag het internet alleen gebruiken als dat van de meester of juf mag.
- ✓ Ik gebruik het internet alleen voor schoolopdrachten.
- ✓ Ik geef nooit persoonlijke informatie door op internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers, zonder toestemming van de leerkracht.
- ✓ Bij het gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). Ik gebruik geen woorden die te maken hebben met grof woordgebruik zoals, racisme, discriminatie, geweld of seks.
- ✓ Als ik informatie tegenkom waardoor ik me niet prettig voel of waarvan ik weet dat dat niet hoort, dan klik ik dit weg. Ik laat dit niet aan klasgenootjes zien. Ik vertel het de leerkracht direct. Houd je je aan de afspraken dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt.
- ✓ Bestanden van internet naar je mobile device halen heet downloaden. Op vragen om te "downloaden" is het antwoord altijd nee. Ik mag dus geen bestanden downloaden.

- ✓ Als ik anderen op verkeerde pagina's zie, dan mag ik dat melden. Wij vinden dat géén klikken.
- ✓ De leerkrachten kunnen altijd meekijken met het computergebruik van de leerlingen.

Afspraken op schoolniveau

- Internet wordt gebruikt ter ondersteuning van het onderwijs.
- Er wordt niet gewerkt op internet, zonder dat er toezicht is van leerkrachten.
- Een controle kan ook gebeuren door de "geschiedenis" te bekijken.
- Er worden geen sites bekeken die niet passend zijn bij de opdracht waar op dat moment aan gewerkt wordt.
- Er wordt aan de kinderen uitgelegd, waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken.
- De leerkrachten dragen zorg voor een omgeving, waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het kan namelijk zo zijn dat ze hier onbedoeld terecht komen.
- Bij het niet nakomen van deze afspraken, worden eventuele sancties door de school genomen.
- We houden ons aan de nieuwe regelgeving van de AVG.

Digitaal pesten

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten.

Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school en komt steeds vaker voor. Het ruziën en pesten gaat op school door. Daarom is een aanvulling op het huidige pestprotocol van groot belang.

De belangrijkste vormen van digitaal pesten zijn:

- schelden, beledigen of kwetsen via chat, sms, WhatsApp en op social media
- uitsluiting van WhatsApp-groepen
- virussen opzettelijk versturen
- e-mailbommen
- ongevraagd verspreiden van foto's en filmpjes
- hacken en kraken
- privacy schending
- dreigtweets
- haatcampagnes

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus.

Het stappenplan na een melding van cyberpesten

- 1. Bewaar de berichten.** Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, chat-gesprekken opslaan, screenshots maken).
- 2. Blokkeren van de afzender.** Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pestmail, personen op Whatsapp of Social media kan blokkeren.
- 3. Probeer de dader op te sporen.** Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke mobile device het bericht is verzonden.
- 4. Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling.** Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.

Activiteiten rondom veilig internetgebruik:

Op Westwijzer hebben we een mediacoach, waarbij zowel kinderen als collega's en ouders terecht kunnen met hun vragen m.b.t. mediawijsheid. Schoolbreed worden er mediawijsheid lessen gegeven.

De anti-pestcoördinator

Op onze school hebben wij een anti-pestcoördinator.

De coördinator heeft de volgende taken:

- is verantwoordelijk voor het **anti-pestbeleid** binnen onze school; houdt zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- is er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Hij/ zij zal ervoor zorgen dat het anti-pestprotocol binnen de school regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen onze school.
- Eens in het jaar zal het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda zetten; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.
- Binnen onze school is de coördinator het **aanspreekpunt** voor alles wat te maken heeft met 'pesten'. Zowel leerlingen als collega's kunnen er een beroep op doen. Zij zal samen met de betreffende leerling(en) en leerkracht(en) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen.
- Tot slot heeft hij/zij ook een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van pesten binnen onze school. Zij is medeverantwoordelijk voor het **beleidsplan sociaal emotionele ontwikkeling**, waarbinnen de nadruk ligt op elkaar met respect behandelen, je veilig voelen binnen de school, jezelf durven zijn en je binnen de groep en binnen de school bij elkaar betrokken voelen.

Onderschrijven

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Pestprotocol.